

โดย นางสาวอาชีนี ปัทมะสุคนธ์ ผู้ช่วยเลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

คุณผู้อ่านเคยเจอประสบการณ์ในลักษณะนี้บ้างหรือไม่คะ มีคนมาบอกว่ามีคนวงในบอกว่าหุ้นตัวนั้น ตัวนี้ราคากำลังจะขึ้น สังเกตเห็นว่าหุ้นตัวเล็ก ๆ ที่ปกติมีการซื้อขายน้อยกลับมีปริมาณการซื้อขายสูงขึ้น อย่างก้าวกระโดด ทั้งที่ผลประกอบการของบริษัทไม่ได้โดดเด่น หรืออยู่ดี ๆ ก็ได้ยินข่าวว่าราคาหุ้นผันผวนโดยไม่มีข้อมูลหรือข่าวเกี่ยวกับหุ้นตัวนั้นมาก่อน สิ่งเหล่านี้อาจจะเป็นหนึ่งในสัญญาณว่าหุ้นตัวนั้น มีขบวนการวางแผนอยู่เบื้องหลังที่เรียกว่า “การสร้างราคา” หรือ “การปั่นหุ้น” ถ้าเจอสัญญาณต่าง ๆ เหล่านี้ อาจต้องเอ๊ะ ! ไว้ก่อน....

การสร้างราคาหรือการปั่นหุ้น คือการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ตั้งใจทำให้ราคาหรือปริมาณการซื้อขายหุ้นเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่ผิดปกติไม่ว่าราคาสูงขึ้นหรือต่ำลง การพองราคาไม่ให้ขึ้นหรือลดลง หรือทำให้เกิดการซื้อขายหมุนเวียนสูง ทั้งที่ปัจจัยพื้นฐานของบริษัทนั้น ๆ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง เช่น ผลประกอบการของบริษัท ไม่ได้ดีหรือไม่ดีเรื่องอะไรมารองรับ โดยหุ้นที่ส่วนใหญ่ถูกสร้างราคามักเป็นหุ้นเล็กที่ราคาไม่สูงมากนัก หรือมีจำนวนหุ้นหมุนเวียนน้อย (Free Float ต่ำ) เพราะใช้เงินทุนไม่มากก็สามารถทำให้ราคาหุ้นเคลื่อนไหวได้ รูปแบบวิธีการในการสร้างราคา เช่น การส่งคำสั่งซื้อหรือขายหุ้นในลักษณะที่ต่อเนื่องกัน ทำให้ราคาหรือปริมาณซื้อขายหุ้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาด การส่งคำสั่งซื้อหรือขายหุ้นในลักษณะเป็นการขัดขวางให้ผู้ลงทุนอื่นต้องส่งคำสั่งซื้อหรือขายหุ้นในราคาที่สูงหรือต่ำกว่าที่ควรจะเป็น การจับคู่ซื้อขายกันเองระหว่างบุคคลกลุ่มเดียวกัน ทำให้ผู้ลงทุนคนอื่นเข้าใจว่ามีการซื้อขายอย่างคึกคัก เป็นต้น นอกจากนี้อาจมีการแพร่ข่าวหรือข้อมูลที่เป็นข่าวลือร่วมด้วย ลักษณะการกระทำความผิดเหล่านี้ถือเป็นการเอาเปรียบผู้ลงทุนคนอื่น มีความผิดตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ โดยในส่วนของ การตรวจสอบนั้นจะเริ่มจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ พบว่ามีความผิดปกติจะแจ้งมายัง ก.ล.ต. เพื่อตรวจสอบในเชิงลึก เมื่อตรวจสอบและพบว่าการกระทำความผิดจริง ก.ล.ต. จะพิจารณาการใช้มาตรการบังคับใช้กฎหมาย โดยหากใช้มาตรการทางอาญา ก.ล.ต. ก็จะดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวน แต่หาก ก.ล.ต. เห็นว่าควรใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งมาดำเนินการตามกฎหมาย จะเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่ง หรือ ค.ม.พ. เป็นผู้พิจารณาว่าควรใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดอย่างไร

เมื่อ ค.ม.พ. มีมติให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแล้ว หากผู้กระทำความผิดยินยอมปฏิบัติตาม จะต้องตกลงทำบันทึกการยินยอมฯ ซึ่งที่ผ่านมาผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ยินยอมปฏิบัติตามมาตรการลงโทษทางแพ่งที่ ค.ม.พ. กำหนด แต่ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมปฏิบัติตามมาตรการลงโทษทางแพ่งที่ ค.ม.พ.

กำหนด ก.ล.ต. จะขอให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีผู้กระทำความผิดต่อศาลแพ่งในอัตราสูงสุดที่กฎหมายบัญญัติ และจะเผยแพร่ข่าว รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์ ก.ล.ต.

ครั้งหนึ่ง ก.ล.ต. ตรวจพบว่า มีบุคคลกลุ่มหนึ่งร่วมกันส่งคำสั่งซื้อขายหุ้นของบริษัทจดทะเบียนแห่งหนึ่งในลักษณะที่ผิดปกติ คือมีการส่งคำสั่งซื้อในราคาสูงกว่าราคาตลาดในช่วงสั้น ๆ และส่งคำสั่งขายออกมาอย่างรวดเร็ว ทำให้ปริมาณการซื้อขายของหุ้นบริษัทนี้ดูหนาแน่น หลังจากราคาหุ้นปรับตัวสูงขึ้นตามที่ต้องการ บุคคลกลุ่มนี้ได้ทยอยขายหุ้นที่ตนเองถืออยู่ออกไป ทำให้ได้รับกำไรจากส่วนต่างจากราคาที่สร้างขึ้น มา ทำให้ผู้ลงทุนรายอื่นที่เข้าไปซื้อขายหุ้นในช่วงเวลานั้นได้รับความเสียหาย จากฐานความผิดที่เกิดขึ้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายคือ “มาตรการลงโทษทางแพ่ง” โทษที่ได้รับคือการสั่งปรับ เรียกผลประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงได้รับคืน ถูกสั่งห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทหลักทรัพย์ ถูกห้ามเข้าซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมทั้งชดใช้ค่าใช้จ่ายจากการตรวจสอบการกระทำความผิด

หากเราเผลอหลงเชื่อข่าววงในหรือข้อมูลลับที่ถูกกระซิบมาบอกต่อโดยไม่มีแหล่งที่น่าเชื่อถือ และนำไปซื้อขายหุ้นโดยอาศัยข้อมูลนั้น ยังอาจเข้าข่าย “การซื้อขายโดยใช้ข้อมูลภายใน” (Insider Trading) ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอีกด้วย โดยเฉพาะในกรณีที่มีข้อมูลดังกล่าวยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ และมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ การกระทำเช่นนี้ไม่เพียงแต่ผิดจริยธรรม แต่ยังมีโทษทั้งจำคุกและปรับตามกฎหมายหลักทรัพย์อีกด้วย¹

ท้ายนี้...อยากฝากคุณผู้อ่านทั้งท้ายไว้สักนิดว่า ควรระแวดระวังข่าวลือที่ไม่ชัดเจน ข่าวที่มีคนกระซิบมาบอกจากรู้จากวงใน อย่าผลิผลามเข้าไปซื้อขาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหุ้นที่มีราคาขึ้นหรือลงผิดปกติโดยไม่มีเหตุผลรองรับ ควรศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์หุ้นอย่างรอบคอบ หมั่นติดตามข่าว หรือกระแสแรงซื้อขายที่ผิดปกติในตลาด เพราะนั่นอาจเป็น “กับดัก” ที่ทำให้เราตกเป็นเหยื่อของการปั่นหุ้นได้ค่ะ

¹ ดูเพิ่มเติมจากบทความ “การใช้ข้อมูลภายใน” และมาตรการลงโทษทางแพ่งที่ควรรู้! ที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ ก.ล.ต.